

טו:

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות

עין משפט
גר מצוה

מסורת הש"ס

צד א מ"י פטוי מכל
דלוטיו כולה הלכה
ה טעויה אביי סמן ד
ספק ג:
צד ב ג ד וי"י שס
ה' ו' וי"י ש"ט
ה טעף ל:
א ו מ"י פטוי מכלת
חיות הלכה ס טו
ש"ט ס ו' טעף טו:

תוספות ר"ד

האשה שנתארמלה היא
שנתגרשה היא אומרת
בתולה נשאתי והוא אומר
לא כי אלא אלמנה נשאתי
אם יש עדים שיצאת
היונומה וראשה פרוע
כחובתה מאתים ר"י אומר
אף חילוק קלויות ראה.
פ"י הוא אומר אנתגרשה
קאי ואלמנה אומרים לה
היורשים אבינו אלמנה
נשאתי ואין לך אלא מנה
רשע כתובה אבר אם יש
עדים על נשואיה שיצאת
מביה אביה לביית בעלה
בהנומה שראו סימן
הבחולות כפרתם קלמן
וראשה פרוע שעה על
כפרו וכן היה מציאים
הבחולות מביה אביהן
לביית התנומה. אף חילוק
וכן גילין הוה חילוק
מיני סירות קלויות שהיו
מיוסגרות בשלשים כהנים
לחיים בתנור והם מתקנים
ובנשואי הבחולות נותנים
ומחלקין מהם לתינוקות
ואי איבא עמי היונא
א"ר שריא אלמנה נביא
בעדי היונא ואע"ג
דאביא למיחש לפירעון וכל
טענה דרוב מצי לטעון
אינה ביד שועני בעבור
היומנים נביא כתובה
דרכי אחרים כשיש
אחרות המועין אתה מעשה
כיד לא אפר כלום דכל
מעשה כ"ר כמאן דנקט
טענה בבייה דמי וחנן
נמי ספק החובת הויא
נט ואין עמה כתובה
נוכה כתובה ולא מצי
למטען פרעתי עד שיראה
שטר כתובה קרוע או
שבער והם מוכה דלא
מביי כמנה מאתים שריא
תני ב"ר דביא אל
אמילו חוסת בלא כתובה
נמי נביא ולא מהימן לומר
פרעתי הלך לומר הי

אלא כס טיעוק מושלך. משנה היא בסדר טהרות נבי עיר שישאלים
ועובדי כוכבים דרים בה: מהלכה על מהלכה ישראל. לקמיה מפרש
מאי חיבה בין רוב ישראל למחנה על מחנה למחנה להו נבתי: לא
שנו. דאם רוב ישראל ישראל: אלא להחיותו. כ"ד מלוין לפרנסו
משום ומי אחיך עמך (ויקרא כה):
אכל ליוחסין לא. דאם נתי היא אסורה
לכהן ואפי' ליבא למיחש משום אסורי
כגון הנך דאמרינן בעשרה יוחסין
(קדושין ג:): ו' משלטי הדמיה תלי
סימקא תלי קומעא מיהו חיישינן שמא
נת עובד כוכבים היא (א) ולמ"ד
גירות פסולה לכהונה אפילו קטנו וזו
אסורה לכהן דתרי רובי בעינן ליוחסין:
ושמואל אמר אף לפקח עליו חס הגל.
בשם טעמינן ליה לישאל:
אשמיטיסיה. לבי רימיה: הא דאמר
רב יסודה. דהכא נמי מרי רובי הו:
ולרב חנן בר רבא דאמר. משמיה דרב:
הוראם ששה סיפא. והכא מרי רובי
הו וקאמר הוראם ששה היתה אכל
לדורות לא בעינן מרי רובי: קשיא הא.
דכ דאמר אכל ליוחסין לא אלמא רב
מרי רובי נעיי: לא משני (א) דאמר
רב יהודה אמר רב בקריות של כפורי
הוה מעשה ומד רובא הוה הלך
הוראם ששה היתה: מי אמר שמואל
הכי. ולענין פיקוח נפש בעינן רובא:
אין הולכין בו. דאפילו כספק עובד
כוכבים ספק ישראל כרוב עובדי
כוכבים מפיקין: ולענין פיקוח נפש
אינו כן. דאפילו כרוב עובדי כוכבים
מפיקין דאין הולכין בה אחר הכור:
למאי הלכא. כיון דאמר שמואל
כוכבים הוה לכל מילי ולמאי הלכא
חשיב ליה עובד כוכבים? לישאל:
נבלות. נידים וכ"ש שלא יתורו לו
אנדיה ולנוקין: להחזיר לו אנדיה. רבותא
היא דמוציאין מיד ישראל הוכה בה.
ועוד דלמור רבנן (סנהדרין דף טו):
המחזיר אנדיה לכנעניו עליו הכתוב
אומר (למען ספות הרוה את הנמלה
שהוה מנרסי) לחשיבתן של ישראל
ונלמריס) לא יאכזה ה' עמו לו: מהלכה
על מהלכה ישראל למאי הלכא. להחזיר
לו אנדיה לא מניח אמרת דא"כ למאי
הלכא? לפניהו מהדדי: לנוקין.
דתן ב"ק דף לו: שור של ישראל
שנגח לשור של כנעניו) פטור ושור של
כנעניו) שנגח לשור של ישראל בין

ולרב חנן דאמר הוראת שעה היתה. ולדורות כני נחמד רובא
קשיא הך ולא מיסתברא ליה למימר דהוראם ששה היתה
ששמי דתרי רובי אכל לדורות לא כני אפילו נבתי רובי: מאן
דמתני הא לא מתני הא. פי' בקונטרס דרב חנן לא ממני דבקריות
של כפורי הוה מעשה ולא הוה אלא
כד רובא ולפירושו לא פליגי לדורות
לכ"ע בעינן מרי רובי ולא פליגי אלא
נמעשה היכי הוה ור"ה פי' דרב חנן
לא ממני אכל ליוחסין לא וקני לדידיה
לדורות נחמד רובא אכל קנה לפירושו
לרב חנן תקשי ר' יוחנן כן נורי דאמר
כמאן דקני נחמד רובא כדפריך לעיל
ועוד ללא מיסתבר דאם אמורא יתוק
אהיה דאכל ליוחסין לא דרב גופיה
קאמר לה כלא אמורא ולהכי אפירכא
דכני רימיה לא משני מאן דמתני הא
לא ממני הא: אמר רוב עובדי כוכבים
עובר כוכבים אפי' אלכא. לא מצי
למירינן לענין שלא להחיותו דמאי איריא
רוב עובדי כוכבים אפילו ממנה נמי
דדוקא כרוב ישראל קאמר רב דהו
ישראל להחיותו: דלחזיר יו
אברה. הוה מצי למימר להחיותו
כדאמר רב אלא נקט להחזיר לו אנדיה
דהו רבותא טפי דליקור גדול הוה
'משום למען ספות הרוה וגו' אכל
להחיותו לא הוה רבותא כל כך דהא
(מפרנסין) עני עובדי כוכבים עס
עני ישראל ואפי' לשמואל דאמר טאין
הולכין בממון אחר הכור היינו שמואל
שור לחזירו ומלא נחמן שבהיתר כלא
המעוה לדו ומדעתו נאנס לו הולק
אכל הכא מודי דאלינן נחמד רובא:
לא צריכא דנחיה תורא רידיה בו.
תימה דהכי נמי הוה מצי למימר
מחלה על מחלה עובדי כוכבים ומנע
תורא דידן לתורא רידיה וכולה מילתא
הוה מצי למימר לענין נחמה אלא נחמד
כל חד למאן דרב חדש. מהר"ס:)

הנהרות הב"ח
(א) ר"י ד"ה אכל ס'
ולמ"ד גירסה. ר"ב ספק
הכל על יבנתו דף ס' פ"ב:

לעני רש"י
איטיביבלידיה
[איטיביבלידיה א].
פרעתי שני.

מוסף רש"י
ואמר רב לא שנו. דאם
רוב ישראל מחזיקין ליה
לישראל אלא להחיותו
אכל ליוחסין. כגון
אם נקטה היא שיאה
כהן מומר בה לא.
ואפילו ליבא למיחש למאי
כגון הנך דאמרינן נמי:
תלי סימקא רמי מומר
משלטי דמיה. חיישינן
שמא סומת היא ויבית
אסורה לכסיה. ואע"ג
דכרוב ישראל מעלה עש
כוחסין. דבעינן מרי רובי

האשה שנתארמלה או שנתגרשה היא אומרת בתולה נשאתי
והוא אומר לא כי אלא אלמנה נשאתי
'אם יש עדים שיצאת בהינומה וראשה
פרוע כתובתה מאתים רבי יוחנן בן
ברוקה אומר אף חילוק קלויות ראה ומורה
רבי יהושע באומר לחזירו שדה זו של
אביך היתה ולקחתיה הימנו שהוא נאמן
שהפה

הדרן עלך בתולה נשאת

האשה שנתארמלה או שנתגרשה היא אומרת בתולה נשאתי

והוא אומר לא כי אלא אלמנה נשאתי
'אם יש עדים שיצאת בהינומה וראשה
פרוע כתובתה מאתים רבי יוחנן בן
ברוקה אומר אף חילוק קלויות ראה ומורה
רבי יהושע באומר לחזירו שדה זו של
אביך היתה ולקחתיה הימנו שהוא נאמן
שהפה

האשה שנתארמלה או שנתגרשה. ומכונה כחובתה. והוא אומר.
אנתגרשה קאי. ולא למנה הירושין אומרים לה אלמנה נשאתי אנדיה
בגמ' [מ] מפרש: וראשה פרוע. אפי' יבלידיה
היא

האשה שנתארמלה או שנתגרשה. ומכונה כחובתה. והוא אומר.
אנתגרשה קאי. ולא למנה הירושין אומרים לה אלמנה נשאתי אנדיה
בגמ' [מ] מפרש: וראשה פרוע. אפי' יבלידיה
היא

האשה שנתארמלה או שנתגרשה. ומכונה כחובתה. והוא אומר.
אנתגרשה קאי. ולא למנה הירושין אומרים לה אלמנה נשאתי אנדיה
בגמ' [מ] מפרש: וראשה פרוע. אפי' יבלידיה
היא

האשה שנתארמלה.
וישנה אנדיה כתובתה.
א"ר נחמקס שאין סתמין
כתובה. כדמפרש כחובות
(ושב"ס ב"ב אב וי'
קטן סו:). היא אומרת
בתולה נשאתי. ויש ל'
מאתים כחובתה.
מאתים. ואפי' שאין לה
עדים שעדיים על כתובה
ואין ידעין אם נישאת
בתולה או בעלה. (סו:)

ואין לך אלא מנה ושטר הכתובה אנדי: אם יש עדים. על נשואיה שיצאת מביה אנדיה לביית בעלה: כהנומה. בגמ' [מ] מפרש: וראשה פרוע. אפי' יבלידיה היא
שערה על כתיבה. כך היו נוהגין להוציא את הבתולות מביה אביהן לביית התנומה: אף חילוק קלויות. רגילים היו לחלק קלויות למינוקות
כנישואי הבתולות: קלויות. כשהשנולין לחן מייבשין אותן כמנור וכן קלויות ומחוקין לעולם: ומורה ר' יהושע. מפרש בגמ' [מ]: אהיבא קאי ומאי מודה:
שפה